

Briuselis, 2023 m. birželio 2 d.
(OR. en)

9925/23

Tarpinstitucinė byla:
2023/0042(COD)

CLIMA 256
ENV 583
TRANS 210
MI 461
CODEC 975

PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Komisijos dok. Nr.: 6539/23 + ADD 1 - COM(2023) 88 final + Annex	
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO, kuriuo dėl naujų sunkiųjų transporto priemonių išmetamo CO ₂ normų sugriežtinimo ir pareigos teikti informaciją įtraukimo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/1242 ir panaikinamas Reglamentas (ES) 2018/956 – Politiniai debatai

Rengiantis 2023 m. birželio 20 d. Tarybos (aplinka) posėdžiui, priede pateikiamas pirmininkaujančios valstybės narės informacinis dokumentas, kuriame ministrams pateikiami klausimai dėl pasiūlymo.

Nuolatinių atstovų komiteto prašoma susipažinti su pirmininkaujančios valstybės narės parengtu informaciniu dokumentu bei klausimais ir perduoti juos Tarybai.

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo dėl naujų sunkiųjų transporto priemonių išmetamo CO₂ normų sugriežtinimo ir pareigos teikti informaciją įtraukimo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/1242 ir panaikinamas Reglamentas (ES) 2018/956

Politiniai debatai

- Pirmininkaujančios valstybės narės informacinis dokumentas ir klausimai ministrams -

Europos klimato teisės aktu ES įsipareigoja ne vėliau kaip iki 2050 m. pasiekti poveikio klimatui neutralumo tikslą ir šiame akte nustatomas tarpinis tikslas iki 2030 m. grynąjį išmetamųjų teršalų kiekį sumažinti bent 55 %, palyginti su 1990 m. lygiu.

2023 m. vasario 14 d. Komisija pateikė pasiūlymą dėl reglamento, kuriuo nustatomos griežtesnės sunkiųjų transporto priemonių išmetamo CO₂ normos, parengto siekiant prisidėti prie Sąjungos klimato srities tikslų ir įsipareigojimo iki 2050 m. pasiekti poveikio klimatui neutralumo tikslą.

Reglamentu dėl sunkiųjų transporto priemonių išmetamo CO₂ normų siekiama sumažinti išmetamą CO₂ kiekį ir paspartinti visai netaršių transporto priemonių naudojimą bei padidinti jų dalį Europos sunkiųjų transporto priemonių parke, užtikrinant, kad būtų garantuojamos ir stiprinamos šio sektoriaus inovacijos ir konkurencingumas. Efektyviau energiją vartojančios transporto priemonės dėl mažesnių bendrų tokių transporto priemonių eksploatavimo sąnaudų turėtų būti naudingos vežėjams, o galiausiai ir vartotojams. Tai taip pat padėtų sumažinti ES energetinę priklausomybę.

Sunkiųjų transporto priemonių sektoriuje išmetama daugiau kaip ketvirtadalis kelių transporto Europos Sąjungoje išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekio ir daugiau kaip 6 % viso ES išmetamo ŠESD kiekio. Griežtesnės išmetamo CO₂ normos padės valstybėms narėms siekti privalomų išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo tikslų pagal neseniai priimtą peržiūrėtą Pastangų pasidalijimo reglamentą.

Be to, transporto sektoriuje išmetama daugiau kaip du trečdaliai viso išmetamo NO_x kiekio ir reikšminga bendro kitų išmetamų oro teršalų kiekio dalis. Griežtesnės CO₂ normos ir didesnė visai netaršių transporto priemonių dalis ES sunkiųjų transporto priemonių parke bus svarbūs veiksniai siekiant švaresnio oro, o kartu bus prisidedama prie griežtesnių oro kokybės standartų, kaip siūloma Oro kokybės direktyvoje. Šis pasiūlymas taip pat aktualus EURO 7 reglamentui, dėl kurio šiuo metu deramasi.

Dabartinė darbo Taryboje padėtis

Siūlomi Reglamento dėl sunkiųjų transporto priemonių išmetamo CO₂ normų pakeitimai Švedijos pirmininkavimo laikotarpiu buvo aptarti penkiuose Aplinkos darbo grupės posėdžiuose, taip užbaigiant pirmąjį išsamų pasiūlymo svarstymą. Taigi, pasiūlymo nagrinėjamas tęsiasi, o kelios valstybės narės vis dar išsamiai jį analizuoja. Vis dėlto, remiantis preliminarėmis pastabomis, nors iš pradžių valstybės narės nurodė pritarančios bendram pasiūlymo tikslui, nuomonės išsiskiria, visų pirma dėl užmojo masto.

Svarstytinios temos

Siekdama nustatyti tolesnio pasiūlymo nagrinėjimo gaires, pirmininkaujanti valstybė narė siūlo ministrams apsvarstyti šiuos klausimus.

Teršalų išmetimo normų aprėptis

Komisija siūlo išplėsti dabartiniame reglamente nustatytų teršalų išmetimo normų aprėptį, kad jos būtų taikomos ir priekaboms, miesto autobusams, tolimojo susisiekimo autobusams ir kitiems sunkvežimiams. Išmetamo CO₂ normos netaikomos transporto priemonėms, suprojektuotoms ir sukonstruotoms ar pritaikytoms civilinės saugos, gaisrinės saugos ir viešosios tvarkos užtikrinimo tarnybų reikmėms. Jos taip pat netaikomos mažiems sunkvežimiams (3,5–5 tonų), specialiosios paskirties transporto priemonėms, specialiosios paskirties visureigėms transporto priemonėms ir specialiosioms transporto priemonėms. Atsižvelgdamos į tam tikras teritorines morfologines ir meteorologines aplinkybes valstybės narės taip pat gali nuspręsti minėtų normų netaikyti tam tikrai miesto autobusų daliai. Apskaičiuota, kad transporto priemonių, kurioms gali būti taikoma ši išimtis, dalis visame sunkiųjų transporto priemonių parke sudarys 14,9 %, bet tik 4,2 % viso sektoriaus išmetamo CO₂ kiekio. Taip pat numatoma išimtis gamintojams, pagaminantiems mažiau nei 100 transporto priemonių.

Išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo tikslai

Tiksliniai lygiai prisideda prie ES klimato teisės akte nustatytų tikslų ir tikslo iki 2050 m. transporto priemonių išmetamų teršalų kiekį sumažinti iš viso 90 %, palyginti su 1990 m., įgyvendinimo.

Siūloma išlaikyti 2025 m. tikslinius lygius (15 %) transporto priemonėms, patenkančioms į dabartinę reglamento taikymo sritį. Nuo 2030 m. Komisija siūlo sugriežtinti naujų sunkiųjų transporto priemonių išmetamo CO₂ kiekio mažinimo tikslus trimis etapais iki 2040 m.

- 2030 m. bendras tikslas padidinamas iki 45 %, išplėstas įtraukiant į reglamento taikymo sritį siūlomas įtraukti transporto priemonės,
- nuo 2035 m. siūlomas tikslas yra 65 %,
- o nuo 2040 m. – 90 %.

Iki 2030 m. visai netaršių naujų miesto autobusų dalis turi būti 100 %.

Klausimai ministrams

Pirmininkaujanti valstybė narė prašo ministrų apsvarstyti šiuos klausimus:

Ar manote, kad siūlomi tiksliniai lygiai yra tinkami atsižvelgiant į Sąjungos klimato srities tikslus ir tikslą ne vėliau kaip iki 2050 m. užtikrinti poveikio klimatui neutralumą, kartu išlaikant ir didinant ES konkurencingumą?

Ar manote, kad siūloma taikymo sritis ir lankstumo priemonės yra tinkamos?
